

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 2015/703 НА КОМИСИЯТА

от 30 април 2015 година

за установяване на мрежов кодекс относно правила за оперативната съвместимост и обмена на данни

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005⁽¹⁾, и по-специално член 6, параграф 11 от него,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕО) № 715/2009 определя няколко задачи за Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ („ЕМОПС за газ“) и на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия, създадена с Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾ („Агенцията“). Сред тях е разработването на европейски мрежови кодекси в областите, посочени в член 8, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 715/2009, които да се прилагат от всички оператори на преносни системи за газ.
- (2) С оглед насърчване и улесняване на ефикасната търговия и пренос на газ по газопреносните системи в рамките на Съюза, като по този начин се напредне към по-голяма интеграция на вътрешния пазар, следва да бъде установен мрежов кодекс относно правила за оперативната съвместимост и обмена на данни, както е посочено в член 8, параграф 6, букви д) и буква г) от Регламент (ЕО) № 715/2009, въз основа на проект, разработен от ЕМОПС за газ и препоръчан от Агенцията, и в съответствие с процедурата, определена в член 6 от Регламент (ЕО) № 715/2009.
- (3) Липсата на хармонизация в технически, експлоатационни и комуникационни области може да създаде пречки пред свободното движение на газ в Съюза, като по този начин се възпрепятства интеграцията на пазара. Правилата на Съюза за оперативна съвместимост и обмен на данни следва да позволяват необходимото хармонизиране в тези области, което от своя страна води до ефективна интеграция на пазара. За тази цел и за улесняване на търговското и оперативното сътрудничество между операторите на съседни преносни системи настоящият регламент следва да уреди споразуменията за междусистемно свързване, единиците, качеството на природния газ, одорирането и обмена на данни. Той следва да предостави правила и процедури, за да се постигне подходящо равнище на хармонизация, което е необходимо за ефикасната търговия и пренос на газ по газопреносните системи в рамките на Съюза.
- (4) Операторите на съседни преносни системи следва да повишат прозрачността, както и да засилят сътрудничеството помежду си, когато различията в качеството на природния газ и в практиките за одориране между две страни в дадена точка на междусистемно свързване могат да създадат пречки пред интеграцията на пазара на газ. Задълженията, предвидени в настоящия регламент, по-специално по отношение на качеството на природния газ и одорирането, не засягат компетенциите на държавите членки.
- (5) Разпоредбите на настоящия регламент, отнасящи се до качеството на природния газ, следва да предоставят ефективни решения, без да се засяга приемането на европейски стандарт за висококалоричен газ, разработван от Европейския комитет по стандартизация (CEN) в съответствие с процеса на стандартизация съгласно мандат M/400.
- (6) Правилата за оперативна съвместимост, формулирани в членове 13, 17 и 18, имат за цел да се осигури интеграцията на пазара, както е предписано в член 8, параграф 7 от Регламент (ЕО) № 715/2009, и приложното им поле обхваща не само само точките на междусистемно свързване.

⁽¹⁾ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1).

- (7) Член 13 от настоящия регламент не засяга единиците или условията за сравняване, използвани от държавите членки за целите на член 1, параграф 2 от Директива 2009/142/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾. Заинтересованите страни могат да използват таблицата за преобразуване в приложението в съответствие с EN ISO 13443 „Природен газ. Стандартни условия за сравняване“.
- (8) Разпоредбите в глава V от настоящия регламент следва да гарантират необходимото равнище на хармонизация на обмена на данни с оглед подпомагане на изграждането и функционирането на европейския вътрешен пазар на газ, сигурността на доставките и подходящ и сигурен достъп до информация, като по този начин се улесняват дейностите за трансграничен пренос.
- (9) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета, създаден по силата на член 51 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾.
- (10) В съответствие с член 8, параграфи 8 и 9 от Регламент (ЕО) № 715/2009 ЕМОПС за газ следва да наблюдава и анализира прилагането на настоящия регламент и да докладва констатациите си на Агенцията, за да се даде възможност на Агенцията да изпълнява своите задачи съгласно член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 715/2009,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и приложно поле

1. С настоящия регламент се установява мрежов кодекс, който определя правила относно оперативната съвместимост и обмена на данни, както и хармонизирани правила за експлоатацията на газопреносните системи.
2. Настоящият регламент се прилага за точките на междусистемно свързване. По отношение на публикуването на данни, член 13 се прилага за важните точки, определени в точка 3.2 от приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009. Освен за точките на междусистемно свързване, член 17 се прилага и за други точки по преносната мрежа, където се измерва качеството на газа. Член 18 се прилага за преносни системи. Настоящият регламент може да се прилага също за входни точки от трети държави и изходни точки към тях в зависимост от решението на националния регулаторен орган.
3. Настоящият регламент не се прилага за точки на междусистемно свързване между държави членки, докато една от тези държави членки ползва дерогация въз основа на член 49 от Директива 2009/73/ЕО, освен ако е договорено друго от съответните държави членки.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат определенията, посочени в член 2 от Регламент (ЕО) № 715/2009, член 3 от Регламент (ЕС) № 984/2013 на Комисията ⁽³⁾ и член 3 от Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията ⁽⁴⁾, както и в член 2 на Директива 2009/73/ЕО. Освен това се прилагат следните определения:

- а) „извънредно събитие“ означава всяко непланирано събитие, което не е в приемлива степен контролируемо или предотвратимо и може да причини за ограничен период намаление на пропускателната способност, засягайки по този начин количеството или качеството на природния газ в дадена точка на междусистемно свързване, с възможни последствия върху взаимодействията между операторите на преносни системи, както и между оператор на преносна система и ползватели на мрежата;
- б) „иницииращ оператор на преносна система“ е операторът на преносна система, който започва процеса на съгласуване, като изпраща необходимите данни на съгласуващия оператор на преносна система;

⁽¹⁾ Директива 2009/142/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно газовите уреди (ОВ L 330, 16.12.2009 г., стр. 10).

⁽²⁾ Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 984/2013 на Комисията от 14 октомври 2013 г. за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределение на капацитет в газопреносни системи и за допълнение на Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 273, 15.10.2013 г., стр. 5).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи (ОВ L 91, 27.3.2014 г., стр. 15).

- в) „правило за по-малкото“ означава, че в случай на различни обработени количества от двете страни на дадена точка на междусистемно свързване потвърденото количество ще бъде равно на по-малкото от двете обработени количества;
- г) „процес на съгласуване“ е процесът на сравняване и осигуряване на съответствие на обработените количества газ за ползватели на мрежата от двете страни на дадена точка на междусистемно свързване, който има за резултат потвърдени количества за ползвателите на мрежата;
- д) „съгласуващ оператор на преносна система“ е операторът на преносна система, който осъществява процеса на съгласуване и изпраща резултата от този процес на инициращия оператор на преносна система;
- е) „измерено количество“ означава количеството газ, което според измервателното оборудване на оператора на преносната система е транспортирано физически през дадена точка на междусистемно свързване за определен период от време;
- ж) „оперативна балансова сметка“ означава сметка между оператори на съседни преносни системи, която се използва във връзка с управляваните разлики в дадена точка на междусистемно свързване с цел да се опрости газовото счетоводство за ползвателите на мрежата, участващи в точката на междусистемно свързване;
- з) „обработено количество“ означава количеството газ, определено от инициращия оператор на преносна система и от съгласуващия оператор на преносна система, което е съобразено със заявката или с коригиращата заявка на ползвателя на мрежата и с разпоредбите, определени в съответния договор за пренос, и се използва като основа за процеса на съгласуване;
- и) „управлявана разлика“ означава разликата между количеството газ, планирано за подаване от операторите на преносни системи, и измереното количество в дадена точка на междусистемно свързване.

ГЛАВА II

СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА МЕЖДУСИСТЕМНО СВЪРЗВАНЕ

Член 3

Общи разпоредби

Операторите на съседни преносни системи гарантират, че поне следните условия, описани подробно в членове 6—12, са обхванати от споразумение за междусистемно свързване по отношение на всяка точка на междусистемно свързване:

- а) правила за управление на потока;
- б) принципи за измерване на количествата и качеството на природния газ;
- в) правила за процеса на съгласуване;
- г) правила за разпределяне на количествата газ;
- д) процедури за комуникация в случай на извънредни събития;
- е) уреждане на спорове, произтичащи от споразумения за междусистемно свързване;
- ж) процедура за изменение на споразумението за междусистемно свързване.

Член 4

Задължение за предоставяне на информация

1. Операторите на преносни системи установяват коя информация, съдържаща се в споразумения за междусистемно свързване, пряко засяга ползвателите на мрежата и им съобщават тази информация.
2. Преди сключването или изменението на споразумение за междусистемно свързване, което съдържа правилата, посочени в член 3, букви в), г) и д), операторите на преносни системи приканват ползвателите на мрежата да коментират предложения текст на тези правила най-малко два месеца преди споразумението да бъде сключено или изменено. Операторите на преносни системи вземат под внимание коментарите на ползвателите на мрежата, когато сключват или изменят своето споразумение за междусистемно свързване.
3. Задължителните условия на споразуменията за междусистемно свързване, изброени в член 3, или измененията в тях, сключени след влизането в сила на настоящия регламент, се съобщават от операторите на преносни системи на техните национални регулаторни органи и на ЕМОПС за газ в срок от 10 дни след сключването или изменението на споразумението. Операторите на преносни системи съобщават също така споразуменията за междусистемно свързване по искане на компетентен национален орган на държавата членка в срок от 10 дни.

Член 5

Модел на споразумение за междусистемно свързване

1. До 30 юни 2015 г. ЕМОПС за газ изготвя и публикува проект на модел на споразумение за междусистемно свързване, обхващаш поддразбиращите се условия, посочени в членове 6—10.
2. До 31 август 2015 г. всеки национален регулаторен орган може да даде на Агенцията становище относно съвместимостта на модела с националното законодателство. Агенцията надлежно взема под внимание становищата на националните регулаторни органи и след това дава на ЕМОПС за газ становището си за модела до 31 октомври 2015 г. До 31 декември 2015 г. ЕМОПС за газ публикува на своя уебсайт окончателния модел, след като вземе под внимание становището, дадено от Агенцията.
3. Ако операторите на съседни преносни системи не успеят да постигнат съгласие в съответствие с член 3 за своето споразумение за междусистемно свързване по едно или няколко от условията, посочени в членове 6—10, те сключват споразумение за междусистемно свързване въз основа на модела на ЕМОПС за газ по отношение на всяко условие, за което не са постигнали съгласие.

Член 6

Правила за управление на потока

1. По отношение на управлението на потока операторите на съседни преносни системи трябва да:
 - а) гарантират, че са установени правила, за да се улесни контролируем, точен, предвидим и ефикасен газов поток през точката на междусистемно свързване;
 - б) гарантират, че са установени правила за подаване на газовия поток през точката на междусистемно свързване и за свеждане до минимум на отклоненията от потока в резултат на процеса на съгласуване;
 - в) определят оператора на преносна система, който е отговорен за управлението на газовия поток през точката на междусистемно свързване. Ако операторите на съседни преносни системи не успеят да постигнат съгласие по това определяне, операторът на преносна система, който експлоатира оборудването за управление на потока, поема в сътрудничество с друг(и) оператор(и) на преносни системи отговорността за управлението на газовия поток през точката на междусистемно свързване.
2. С цел управление на газовия поток, операторите на съседни преносни системи вземат решение относно количеството и посоката на подаване на газ за всяка точка на междусистемно свързване и за всеки час от газоденя.

Операторът на преносна система, определен съгласно параграф 1, буква в), отговаря за управлението на газовия поток през точката на междусистемно свързване, при условие че договорните задължения по отношение на налягането се спазват от всички оператори на съседни преносни системи:

- а) с достатъчно високо равнище на точност, за да се сведе до минимум управляваната разлика; и
 - б) на равнище на стабилност в съответствие с ефикасното използване на газопреносните мрежи.
3. Количеството и посоката на подаване на газ, определени от операторите на съседни преносни системи, трябва да отразяват:
 - а) резултата от процеса на съгласуване;
 - б) корекцията в оперативната балансова сметка;
 - в) всякакви договорености за ефикасен контрол на потока между операторите на съседни преносни системи с цел постепенно увеличаване или намаляване, минимален поток, разделяне на потока във виртуалната точка на междусистемно свързване, ако има такава, и/или смяна на посоката на подаване или ефективност на оперативните разходи;
 - г) всякакви договорености за справяне с ограниченията за трансгранична търговия поради разлики в качеството на природния газ съгласно член 15 и/или в практиките за одориране съгласно член 19.
 4. Оператор на преносна система може да реши да промени количеството и/или посоката на подаване на газ, ако това е необходимо за:
 - а) спазване на разпоредбите, предвидени в националното или съюзното законодателство по отношение на безопасността, приложими за точката на междусистемно свързване;
 - б) спазване на изискванията, определени в планове за действие при извънредни ситуации и планове за превантивни действия, разработени в съответствие с Регламент (ЕС) № 994/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
 - в) реагиране, в случай че системата на оператора е засегната от извънредно събитие.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 994/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Директива 2004/67/ЕО на Съвета (ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 1).

Член 7

Принципи за измерване на количеството и качеството на природния газ

1. По отношение на принципите за измерване на обема, енергията и качеството на природния газ операторите на съседни преносни системи гарантират, че:
 - а) са установени подробностите относно стандартите за измерване, приложими в точката на междусистемно свързване;
 - б) определен е операторът на преносната система, който отговаря за монтажа, експлоатацията и поддръжката на измервателното оборудване. Този оператор има задължението навременно и с определена честота да предоставя всички сведения и данни относно измерването на газовите потоци в точката на междусистемно свързване на другите оператори на съседни преносни системи.
2. При монтажа, експлоатацията и поддръжката на измервателното оборудване в дадена точка на междусистемно свързване се вземат предвид техническите изисквания, наложени от националната нормативна уредба на операторите на съседни преносни системи.
3. Операторите на съседни преносни системи трябва да се споразумеят относно принципите за измерване, които да включват като минимум:
 - а) описание на газоизмервателната станция, включително оборудването за измерване и анализ, което ще се използва, и подробности за вторичното оборудване, което може да се използва в случай на повреда;
 - б) посочване на параметрите за качеството, обема и енергията на природния газ, които подлежат на измерване, както и обхвата и максимално допустимата грешка или интервал на неопределеност, в рамките на които трябва да функционира измервателното оборудване, честотата на измерванията, използвани мерни единици и стандарти, в съответствие с които се извършва измерването, както и всички използвани коефициенти на преобразуване;
 - в) процедурите и методите, които трябва да се използват за изчисляване на тези параметри, които не се измерват пряко;
 - г) описание на метода за изчисляване на максималната допустима грешка или неопределеност при определянето на пренесената енергия;
 - д) описание на процеса на валидиране на данните, който се използва за измерените параметри;
 - е) процедури за валидиране на измерванията и за осигуряване на качеството, включително за проверка и коригиране, които трябва да бъдат договорени между операторите на съседни преносни системи;
 - ж) начина, включително честотата и съдържанието, за предоставяне на данни относно измерваните параметри между операторите на съседни преносни системи;
 - з) конкретния списък на сигнали, включително предупредителни, които трябва да бъде предоставен от операторите на съседни преносни системи, експлоатиращи измервателното оборудване, на другите оператори на съседни преносни системи;
 - и) метода за коригиране на резултатите от измерванията и всички последващи процедури, които могат да бъдат необходими във временна ситуация, когато се установи, че измервателното оборудване дава или е давало погрешни показания (по-ниски или по-високи от действителните стойности извън зададения за него интервал на неопределеност). Съответният оператор на преносна система предприема подходящи действия за слагане край на временната ситуация;
 - й) правила, които да се прилагат между операторите на съседни преносни системи в случай на повреда на измервателното оборудване;
 - к) правила, които да се прилагат между операторите на съседни преносни системи за:
 - i) достъп до измервателното оборудване;
 - ii) допълнителни проверки на измервателното оборудване;
 - iii) изменение на измервателното оборудване;
 - iv) обслужването на измервателното оборудване по време на калибриране и дейности по поддръжката му.
4. Ако операторите на съседни преносни системи не спазват задълженията си, предвидени в параграфи 1 и 3:
 - а) операторът на преносна система, под чийто контрол е измервателното оборудване, носи отговорност за монтажа, експлоатацията и поддръжката на това оборудване, както и за навременното предоставяне на оператора на другата преносна система на данните относно измерването на газовите потоци в точката на междусистемно свързване;
 - б) прилага се европейски стандарт EN1776 *Gas Supply — Natural Gas Measuring Stations — Functional Requirements* (за функционални изисквания за газоизмервателните станции във връзка с доставката на природен газ) във валидната в момента версия.

Член 8

Правила за процеса на съгласуване

1. Операторите на съседни преносни системи определят следното по отношение на процеса на съгласуване:
 - a) подробните правила за процеса на съгласуване, като се вземат предвид договореностите за заявяване на количества по дни и часове, когато това е от значение;
 - b) правилата относно комуникациите и обработването на съответните данни между операторите на съседни преносни системи, за да се изчислят обработените количества и потвърдените количества газ за ползватели на мрежата и количеството газ, което трябва да се планира за подаване в точката (или точките) на междусистемно свързване.
2. Заявките и коригиращите заявки се управляват в съответствие със следните положения:
 - a) прилагането на правило за съгласуване води до идентични потвърдени количества за всяка двойка ползватели на мрежата от двете страни на точката на междусистемно свързване, когато обработените количества не са съгласувани;
 - b) операторите на съседни преносни системи могат да се споразумеят да поддържат или да прилагат правило за съгласуване, различно от правилото за по-малкото, при условие че това правило е публикувано и ползвателите на мрежата са приканени да представят своите коментари относно предложеното правило за съгласуване в продължение на не по-малко от два месеца след публикуването на правилото за съгласуване;
 - v) операторите на съседни преносни системи определят своята роля в процеса на съгласуване, като посочват дали са инициатор или съгласуващ оператор в този процес;
 - г) операторите на съседни преносни системи определят приложимия график за процеса на съгласуване в рамките на цикъла на заявяване или подаване на коригираща заявка на количества, като имат предвид, че целият процес на съгласуване не може да продължава повече от два часа, считано от началото на цикъла на заявяване или подаване на коригираща заявка, и се съобразяват със:
 - i) данните, които трябва да се обменят между операторите на съседни преносни системи, за да могат те да информират ползвателите на мрежата за потвърдените им количества преди края на цикъла на заявяване или подаване на коригираща заявка, включително като минимум данните, посочени в параграф 4, буква б);
 - ii) процеса на обмен на данни, определен в подточка i) по-горе, който трябва да дава възможност на операторите на съседни преносни системи да изпълняват всички изчислителни и комуникационни стъпки по точен и навременен начин.
3. При обработката на заявките за дадена точка на междусистемно свързване операторите на съседни преносни системи гарантират, че газовият поток от двете страни на точката на междусистемно свързване се изчислява по последователен начин, като се взема предвид всяко временно намаляване на пропускателната способност (капацитета) по силата на което и да е условие, посочено в член 6, параграф 4, от едната или от двете страни на точката на междусистемно свързване.
4. Всяко споразумение за междусистемно свързване трябва да съдържа разпоредби относно обмена на данни във връзка с процеса на съгласуване, в които да се определят:
 - a) използването на обмен на данни между операторите на съседни преносни системи във връзка с процеса на съгласуване;
 - b) хармонизираната информация, включена в рамките на обмена на данни във връзка с процеса на съгласуване, която трябва да съдържа най-малко следното:
 - i) данни за идентификация на точката на междусистемно свързване;
 - ii) данни за идентификация на ползвателя на мрежата или, ако е приложимо, за идентификация на неговия портфейл;
 - iii) данни за идентификация на страната, доставяща или получаваща газ от ползвателя на мрежата или, ако е приложимо, за идентификация на неговия портфейл;
 - iv) час за начало и за край на газовия поток, за който се осигурява съответствие;
 - v) газоден;
 - vi) обработени и потвърдени количества;
 - vii) посока на газовия поток.
5. Освен ако е уговорено друго от операторите на съседни преносни системи в споразумението им за междусистемно свързване, се прилага следното:
 - a) операторите на преносни системи използват правилото за по-малкото. Прилагането на правилото за по-малкото като подразбиращо се може да бъде ограничено само ако са изпълнени условията съгласно точка 2.2.3.1 от приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009 и неговото прилагане би възпрепятствало предлагането на гарантирана пропускателна способност (гарантиран капацитет) от процедурите за управление на претоварването;
 - b) операторът на преносна система, под чийто контрол е оборудването за управление на потока, изпълнява ролята на съгласуващ оператор на преносна система;

- в) операторите на преносни системи изпълняват процеса на съгласуване, състоящ се от следните последователни стъпки:
- i) изчисляване и изпращане на обработените количества газ от инициращия оператор на преносна система в срок от четиридесет и пет минути от началото на цикъла на заявяване или подаване на коригираща заявка;
 - ii) изчисляване и изпращане на обработените количества газ от съгласуващия оператор на преносна система в срок от деветдесет минути от началото на цикъла на заявяване или подаване на коригираща заявка;
 - iii) изпращане на потвърдените количества газ на ползвателите на мрежата и изготвяне на график за газовия поток през точката на междусистемно свързване от операторите на съседни преносни системи в срок от два часа от началото на цикъла на подаване на заявка или подаване на коригираща заявка. Тези последователни стъпки не засягат правилото за минимални интервали на прекъсване, посочено в член 22 от Регламент (ЕС) № 984/2013 и параграф 2, буква г) от същия член.

Член 9

Правила за разпределяне на количествата газ

1. По отношение на разпределението на количествата газ, операторите на съседни преносни системи създават правила, осигуряващи съгласуваност между разпределените количества от двете страни на точката на междусистемно свързване.
2. Освен ако е договорено друго в споразумението за междусистемно свързване, операторите на преносни системи използват оперативна балансова сметка. Операторът на преносната система, под чийто контрол е измервателното оборудване, преизчислява стойността на оперативната балансова сметка предвид с валидираните количества и я съобщава на операторите на съседни преносни системи.
3. Когато се прилага оперативна балансова сметка:
 - a) управляваната разлика се разпределя по оперативна балансова сметка на операторите на съседни преносни системи и количествата, които всеки оператор на съседна преносна система предоставя на своите съответни ползватели на мрежата, трябва да са равни на потвърдените количества;
 - b) операторите на съседни преносни системи поддържат възможно най-близък до нула баланс по оперативната балансова сметка;
 - в) лимитите по оперативната балансова сметка трябва да са съобразени със специфичните характеристики на всяка точка на междусистемно свързване и/или на взаимосвързаните преносни мрежи, и по-специално със:
 - i) физическите характеристики на точката на междусистемно свързване;
 - ii) способността за временно съхранение във всяка преносна мрежа;
 - iii) сумарната техническа пропускателна способност (капацитет) в точката на междусистемно свързване;
 - iv) динамиката на газовия поток във взаимосвързаните преносни мрежи.

Когато бъдат достигнати определените лимити по оперативната балансова сметка, операторите на съседни преносни системи могат да се споразумеят за разширяване на тези лимити, за да могат да предоставят на ползвателите на мрежата количества, които са равни на потвърдените им количества, или в противен случай разпределят количествата между ползвателите на мрежата пропорционално въз основа на измереното количество.

4. Операторите на съседни преносни системи могат да се споразумеят да поддържат или да прилагат правило за разпределяне, различно от използването на оперативна балансова сметка, при условие че това правило е публикувано и ползвателите на мрежата са приканени да представят своите коментари относно предложеното правило за разпределяне в продължение на не по-малко от два месеца след публикуването на правилото за разпределяне.

Член 10

Процедури за комуникация в случай на извънредни събития

1. Операторите на съседни преносни системи гарантират въвеждането на процедури за комуникация, които улесняват бързите и едновременни съобщения в случаи на извънредни събития. Освен ако е договорено друго, комуникацията между участващите оператори на преносни системи се извършва устно на английски език за информация, последвана от електронно писмено потвърждение.

2. От оператора на преносна система, засегнат от извънредно събитие, се изисква, като минимум, да информира своите ползватели на мрежата с оглед на букви б) и в) от настоящия параграф, ако то има евентуални последици за потвърдените количества за тях, и оператора(ите) на съседна(и) преносна(и) система (и) с оглед на букви а) и в) от настоящия параграф за настъпването на това извънредно събитие и да предостави цялата необходима информация относно:

- а) възможните последици за количествата и качеството на природния газ, който може да бъде транспортиран през точката на междусистемно свързване;
- б) възможните последици за потвърдените количества за ползвателите на мрежата, които действат в съответните точки на междусистемно свързване;
- в) очаквания и действителния край на извънредното събитие.

3. Настоящият член се прилага, без да се засягат разпоредбите, установени в Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, както и на актовете за изпълнението му.

Член 11

Уреждане на спорове, произтичащи от споразумения за междусистемно свързване

1. Операторите на съседни преносни системи се стремят да разрешават по взаимно съгласие всякакви спорове, произтичащи от или във връзка със споразумението за междусистемно свързване и определят в него механизъм за уреждане на спорове, чието разрешаване по взаимно съгласие не е възможно.

В механизма за уреждане на спорове трябва да са определени поне:

- а) приложимото законодателство и
- б) компетентният съд или редът и условията на назначаването на експерти в рамките на институционален форум или *ad hoc*, което може да включва арбитража.

Когато механизмът за уреждане на спорове е арбитраж, се прилага Конвенцията за признаване и изпълнение на чуждестранни арбитражни решения.

2. Ако липсва споразумение относно механизма за уреждане на спорове, се прилагат Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета ⁽²⁾ и Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾.

Член 12

Процедура за изменение

1. Операторите на съседни преносни системи установяват прозрачна и подробна процедура за изменение на своето споразумение за междусистемно свързване, която се задейства с писмено известие на един от операторите на преносни системи.

2. Ако оператори на съседни преносни системи не успеят да постигнат съгласие относно процедурата за изменение, те могат да използват механизмите за уреждане на спорове, разработени в съответствие с член 11.

ГЛАВА III

МЕРНИ ЕДИНИЦИ

Член 13

Общ набор от мерни единици

1. Всеки оператор на преносна система трябва да използва общ набор от мерни единици, определени в настоящия член, за всеки обмен и публикуване на данни във връзка с Регламент (ЕО) № 715/2009.

2. За параметрите налягане, температура, обем, горна топлина на изгаряне, енергия и число на Вобе операторите на преносни системи трябва да използват:

- а) налягане: bar
- б) температура: °C (градуса по Целзий)

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

- в) обем: m^3
- г) горна топлина на изгаряне (GCV): kWh/m^3
- д) енергия: kWh (въз основа на GCV)
- е) число на Вобе: kWh/m^3 (въз основа на GCV)

Операторите на преносни системи посочват за налягането дали имат предвид абсолютното налягане bar (a) или манометричното налягане bar (g).

Стандартните условия за измерване на обем са $0\text{ }^\circ\text{C}$ и налягане $1,01325\text{ bar(a)}$. За измерването на горната топлина на изгаряне, енергията и числото на Вобе стандартната температура при изгарянето трябва да бъде $25\text{ }^\circ\text{C}$.

Всеки път, когато операторите на преносни системи съобщават данни за обема, GCV, енергията и числото на Вобе, те следва да посочват при какви условия са изчислени тези стойности.

3. В случаи когато една държава членка е свързана със само една друга държава членка, операторите на съседни преносни системи и страните, с които те комуникират, могат да се договорят да продължат да използват други стандартни условия за обмен на данни във връзка с Регламент (ЕО) № 715/2009, което подлежи на одобрение от техните национални регулаторни органи.

Член 14

Допълнителни единици

Операторите на преносни системи и страните, с които те комуникират във връзка с Регламент (ЕО) № 715/2009, могат да се договорят да използват освен общия набор от единици допълнителни единици или условия за сравняване за целите на обмена или публикуването на данни. В такъв случай преобразуването между различните условия за сравняване се извършва въз основа на действителния състав на природния газ. Ако не са налични съответни данни за състава на природния газ, използваните коефициенти на преобразуване трябва да са в съответствие с приложението, основано на EN ISO 13443 „Природен газ. Стандартни условия за сравняване“ във валидната към момента версия.

ГЛАВА IV

КАЧЕСТВО НА ПРИРОДНИЯ ГАЗ И ОДОРИРАНЕ

Член 15

Справяне с ограниченията за трансгранична търговия поради разлики в качеството на природния газ

1. Операторите на преносни системи трябва да си сътрудничат, за да избегнат ограниченията за трансгранична търговия поради разлики в качеството на природния газ. Съответните действия, започнати и осъществявани от операторите на преносни системи в хода на обичайната им работа, могат да включват, наред с другото, обмена и съвместното смесване на газ.
2. Когато дадено ограничение за трансгранична търговия поради разлики в качеството на природния газ не може да се избегне от засегнатите оператори на преносни системи и това е признато от националните регулаторни органи, тези органи могат да поискат от операторите на преносни системи да извършат в срок от дванадесет месеца действията, посочени в букви а)–д), в следната последователност:
 - а) да си сътрудничат и да разработят технически осъществими варианти, без да променят спецификациите за качество на природния газ, които могат да включват ангажменти за подаване на поток и преработване на природния газ, с цел да се премахне установеното ограничение;
 - б) съвместно да извършат анализ на разходите и ползите относно технически осъществимите варианти, за да определят икономически ефективни решения, като се уточни разпределението на разходите и ползите между категориите засегнати страни;
 - в) да изготвят прогноза за необходимото време за изпълнение на всеки възможен вариант;
 - г) да проведат обществена консултация относно установените възможни решения и да вземат предвид резултатите от консултацията;
 - д) да представят на съответните национални регулаторни органи — за одобрение, и на другите компетентни национални органи на всяка участваща държава членка — за информация, съвместно предложение за премахване на установеното ограничение, включително срока за изпълнение, което да се основава на анализа на разходите и ползите и резултатите от обществената консултация.

Когато съответните оператори на преносни системи не постигнат съгласие относно определено решение, всеки оператор на преносна система своевременно информира за това своя национален регулаторен орган.

3. Преди да вземе решение съгласно параграф 2, буква д), всеки национален регулаторен орган се консултира с националните регулаторни органи на съответните държави членки. При вземане на своето решение всеки национален регулаторен орган се съобразява със становището на съседните национални регулаторни органи с оглед да се стигне до координирано решение, основано на взаимно съгласие.

Член 16

Публикуване на данни от краткосрочния мониторинг на качеството на природния газ

Операторите на преносни системи публикуват на своя уебсайт най-малко веднъж на час през газоденя за всяка точка на междусистемно свързване стойностите на числото на Вобе и горната топлина на изгаряне за природния газ, директно постъпващ в техните преносни мрежи във всички физически точки на междусистемно свързване. ЕМОПС за газ публикува на своята обхващаща целия Съюз централна платформа, създадена съгласно точка 3.1.1. буква з) от приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009, електронна препратка към съответната информация на уебсайтовете на операторите на преносни системи.

Член 17

Предоставяне на информация относно изменението на качеството на природния газ в краткосрочен план

1. Освен за точките на междусистемно свързване настоящият член се прилага и за други точки от преносните мрежи, където се измерва качеството на природния газ.
2. Операторът на преносна система може да избере една или няколко от следните страни, които да получават информация за изменението на качеството на природния газ:
 - а) крайни клиенти, които са директно свързани към мрежата на оператора на преносната система, чиито оперативни процеси са засегнати неблагоприятно от промени в качеството на природния газ, или ползвател на мрежата, действащ от името на краен клиент, чийто оперативни процеси са засегнати неблагоприятно от промени в качеството на природния газ, когато в националните правила не е предвидено пряко договорно споразумение между оператора на преносна система и директно свързаните към него крайни потребители;
 - б) оператори на разпределителна система, която е свързана директно към мрежата на оператора на преносна система и към нея са свързани крайни клиенти, чиито оперативни процеси са засегнати неблагоприятно от промени в качеството на природния газ;
 - в) оператори на система за съхранение, която е свързана директно към мрежата на оператора на преносна система и чиито оперативни процеси са засегнати неблагоприятно от промени в качеството на природния газ.
3. Всеки оператор на преносна система:
 - а) определя и поддържа списък на страни, които имат право да получават индикативна информация за качеството на природния газ;
 - б) си сътрудничи със страните, посочени в списъка по-горе, с цел да се оцени:
 - i) значимата информация относно параметрите на качеството на природния газ, която трябва да предоставя;
 - ii) честотата на предоставяне на информацията;
 - iii) необходимото време за изпълнение на заявки;
 - iv) метода за комуникация.
4. Параграф 3 не поражда задължение за операторите на преносни системи да инсталират допълнително оборудване за измерване или прогнозиране, освен ако има друго изискване от страна на националния регулаторен орган. Информацията, предоставена съгласно параграф 3, буква б), подточка i) от настоящия член, трябва да е за най-добрата прогноза, направена от оператора на преносна система в определен момент, и да е за вътрешно ползване от нейния получател.

Член 18

Дългосрочен мониторинг на качеството на природния газ в преносните системи

1. ЕМОПС за газ публикува на всеки две години дългосрочна прогноза за качеството на природния газ в преносните системи, за да се установят вероятните тенденции по отношение на параметрите за качество на газа и съответната евентуална изменчивост през следващите десет години. Първата дългосрочна прогноза за качеството на природния газ ще бъде публикувана заедно с десетгодишния план за развитие на мрежата през 2017 г.
2. Прогнозата се основава на информация, събрана по линия на регионалното сътрудничество, установено в рамките на ЕМОПС за газ в съответствие с член 12, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 715/2009.

3. Дългосрочната прогноза за качеството на природния газ трябва да обхваща като минимум числото на Вобе и горната топлина на изгаряне. Възможно е включването на допълнителни параметри за качеството на природния газ, след провеждане на консултации със заинтересованите страни, посочени в параграф 8.
4. В дългосрочната прогноза за качеството на природния газ се установяват възможни нови източници на доставки от гледна точка на качеството му.
5. Прави се анализ за предходните години, за да се определят базовите стойности на параметрите за качеството на природния газ за съответните източници на доставки, които да бъдат използвани в бъдеще. Съответните данни могат да бъдат заменени с други, подадени от заинтересованите страни в резултат от процеса на ангажирането им, посочен в параграф 8.
6. В резултат от анализа трябва да се установи диапазонът, в който е вероятно да се развива всеки разгледан параметър за качеството на природния газ във всеки регион.
7. Дългосрочната прогноза за качеството на природния газ трябва да бъде последователна и съгласувана с изготвяния по същото време от ЕМОПС за газ десетгодишен план за развитие на мрежата в целия Съюз.
8. Процесът на консултиране със заинтересованите страни, използван във връзка с изготвянето на десетгодишния план за развитие на мрежата в целия Съюз, трябва да бъде разширен с включването като тема на качеството на природния газ. Чрез този процес заинтересованите страни се приканват да предоставят на ЕМОПС за газ своите виждания относно развитието на параметрите за качеството на доставяния природен газ.

Член 19

Справяне с ограниченията за трансгранична търговия поради различия в практиките за одориране

1. Когато дадено ограничение за трансгранична търговия поради различия в практиките за одориране не може да се избегне от засегнатите оператори на преносни системи и това е признато от националните органи, органите могат да поискат от засегнатите оператори на преносни системи в срок от шест месеца да постигнат споразумение, което може да включва ангажменти относно обмена или потока, за да бъде решен проблемът с признатото ограничение. Засегнатите оператори на съседни преносни системи предоставят споразумението на своите съответни национални органи за одобрение.
2. Когато в шестмесечния срок, посочен в параграф 1, не може да бъде постигнато споразумение между засегнатите оператори на преносни системи или когато националните органи са съгласни, че предложеното споразумение от засегнатите оператори на съседни преносни системи не е достатъчно ефективно, за да се премахне ограничението, засегнатите оператори на преносни системи, в сътрудничество с националните органи, изготвят през следващите дванадесет месеца подробен план за определяне на икономически най-ефективния метод за премахване на признатото ограничение в конкретната трансгранична точка на междусистемно свързване.
3. С цел изпълнение на задълженията съгласно параграф 2, засегнатите оператори на преносни системи последователно:
 - а) разработват варианти за премахване на ограничението, като определят и оценяват:
 - i) възможностите за преминаване към трансграничен физически поток на неодориран газ;
 - ii) възможния физически поток на одориран газ в неодорираната преносна мрежа или част от нея и взаимосвързаните системи надолу по веригата;
 - iii) приемливо равнище на одоранта за трансграничен физически поток.
 - б) извършват съвместно анализ на разходите и ползите за технически осъществимите варианти, за да определят икономически ефективни решения. В рамките на този анализ:
 - i) се отчита равнището на безопасност;
 - ii) се включва информацията относно планираните за пренос обеми газ и подробности за разходите за необходимите инвестиции в инфраструктурата;
 - iii) се определя разпределението на разходите и ползите между категориите засегнати страни;
 - в) се изготвя прогноза за необходимото време за изпълнение на всеки възможен вариант;
 - г) се провежда обществена консултация и се вземат предвид резултатите от тази консултация;
 - д) осъществимите решения, включително механизъм за възстановяване на разходите и график за изпълнение, се представят на националните органи за одобрение.След като дадено решение бъде одобрено от националните органи, това решение се изпълнява в съответствие с графика, предвиден в буква д).

4. Ако националните органи не одобряват решение, представено съгласно параграф 3, буква д), в срок от 6 месеца от подаването му или ако засегнатите оператори на преносни системи не успеят да предложат решение в периода от 12 месеца съгласно параграф 2, преминаване към трансграничен физически поток на неодоориран газ се извършва в срока, одобрен от националните органи, но не по-дълъг от 4 години. След пълен технически преход към неодоориран газ операторите на преносни системи приемат технически неизбежни нива на последователно намаляване на остатъчните количества одоранти в трансграничните потоци.

ГЛАВА V

ОБМЕН НА ДАННИ

Член 20

Общи разпоредби

1. За целите на настоящата глава „контрагенти“ означава ползватели на мрежата, които действат:

- а) в точки на междусистемно свързване; или
- б) както в точки на междусистемно свързване, така и във виртуални точки за търговия.

2. Изискванията за обмен на данни, предвидени в точка 2.2 от приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009, Регламент (ЕС) № 984/2013, Регламент (ЕС) № 312/2014, Регламент (ЕС) № 1227/2011 и настоящия регламент, между операторите на преносни системи и от операторите на преносни системи към техните контрагенти се изпълняват чрез общи решения за обмен на данни, посочени в член 21.

Член 21

Общи решения за обмен на данни

1. В зависимост от изискванията за обмен на данни съгласно член 20, параграф 2 може да се въведе и използва един или няколко от следните видове обмен на данни:

- а) основан на документи обмен на данни: данните се поместват във файлове, които се обменят автоматично между съответните информационни системи;
- б) интегриран обмен на данни: данните се обменят директно между две приложни програми на съответните информационни системи;
- в) интерактивен обмен на данни: данните се обменят в диалогов режим чрез уеб-базирано приложение посредством браузър.

2. Общите решения за обмен на данни се състоят от протокола, формата на данните и мрежата. За всеки от видовете обмен на данни, изброени в параграф 1, се използват следните общи решения за обмен на данни:

- а) за основания на документи обмен на данни:
 - i) протокол: AS4;
 - ii) формат на данните: Edig@s-XML или еквивалентен формат на данните, осигуряващ същата степен на оперативна съвместимост. ЕМОПС за газ публикува такъв еквивалентен формат на данните.
- б) за интегрирания обмен на данни:
 - i) протокол: HTTP/S-SOAP;
 - ii) формат на данните: Edig@s-XML или еквивалентен формат на данните, осигуряващ същата степен на оперативна съвместимост. ЕМОПС за газ публикува такъв еквивалентен формат на данните.
- в) Протоколът за интерактивен обмен на данни е HTTP/S.

За всички видове обмен на данни, посочени в букви а)–в), мрежата е интернет.

3. Ако бъде установена евентуална необходимост от промени в общото решение за обмен на данни, ЕМОПС за газ следва да извърши по своя собствена инициатива или по искане на Агенцията оценка на съответните технически решения и анализ на разходите за евентуалните промени и на ползите от тези промени, които биха били необходими, включително анализ на причините, поради които се налага тази еволюционна технологична стъпка. ЕМОПС за газ провежда обществена консултация с участието на всички заинтересовани страни, включваща представяне на резултата от оценката и предложение (или предложения) въз основа на извършения анализ на разходите и ползите.

Когато бъде счтено за необходимо определено изменение в общите решения за обмен на данни, ЕМОПС за газ внася предложение за това в Агенцията в съответствие с процедурата, определена в член 7 от Регламент (ЕО) № 715/2009.

Член 22

Сигурност и разполагаемост на системата за обмен на данни

1. Всеки оператор на преносна система и всеки контрагент гарантират на своя отговорност, че са предприели подходящи мерки за сигурност. По-конкретно те трябва:
 - а) да подсигурият съобщителната верига, за да предоставят гарантирани и надеждни комуникации, включително защитата на поверителността чрез шифроване, както и на целостта и автентичността чрез подписа на изпращача, и невъзможност за отричане на подписано потвърждение;
 - б) да прилагат подходящи мерки за сигурност с цел предотвратяване на неразрешен достъп до тяхната информационна инфраструктура;
 - в) да уведомяват незабавно другите страни, с които комуникират, относно осъществен или възможен неразрешен достъп до собствената им система.
2. Всеки оператор на преносна система гарантира на своя отговорност разполагаемостта на своята собствена система и:
 - а) взема подходящи мерки, за да предотврати причинена от отказа на единичен елемент невъзможност за използване на системата за обмен на данни, включително до равнището на мрежовите връзки с доставчиците на интернет услуги;
 - б) получава подходящи услуги и помощ от своя доставчик (или доставчици) на интернет услуги;
 - в) свежда до минимум времето, през което системата не е на разположение вследствие на планирано техническо обслужване, и информира своевременно своите контрагенти преди планираната неразполагаемост.

Член 23

Прилагане на общите решения за обмен на данни

1. В зависимост от изискванията за обмен на данни съгласно член 20, параграф 2 операторите на преносни системи предоставят на разположение и използват общите решения за обмен на данни, определени в член 21.
2. Когато към датата на влизане в сила на настоящия регламент се прилагат решения за обмен на данни между даден оператор на преносна система и съответните контрагенти, и при условие че съществуващите решения за обмен на данни са съвместими с член 22 и изискванията за обмен на данни съгласно член 20, параграф 2, прилагането на съществуващите решения за обмен на данни може да продължи след консултация с ползвателите на мрежата и получаване на одобрение от националния регулаторен орган на оператора на преносната система.

Член 24

Процес на разработване на инструменти за съвместна експлоатация на мрежата

1. За всяко изискване за обмен на данни съгласно член 20, параграф 2 ЕМОПС за газ разработва инструмент за съвместна експлоатация на мрежата в съответствие с член 8, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕО) № 715/2009 и го публикува на своя уебсайт. Инструментът за съвместна експлоатация на мрежата определя общото решение за обмен на данни, отнасящо се за съответното изискване за обмен на данни. Инструментът за съвместна експлоатация на мрежата може да включва също спецификации на търговски изисквания и насоки за управление на версиите и прилагане.
2. ЕМОПС за газ установява прозрачен процес за разработване на всички инструменти за съвместна експлоатация на мрежата. ЕМОПС за газ провежда консултация за всеки инструмент за съвместна експлоатация на мрежата.

ГЛАВА VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 25

Наблюдение на прилагането

1. Най-късно до 30 септември 2016 г. ЕМОПС за газ наблюдава и анализира прилагането от операторите на преносни системи на глави II—V от настоящия регламент в съответствие със своите задължения за наблюдение и докладване съгласно член 8, параграфи 8 и 9 от Регламент (ЕО) № 715/2009 и предоставя на Агенцията цялата необходима информация, за да може Агенцията да изпълнява задълженията си съгласно член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 715/2009.
2. Най-късно до 31 юли 2016 г. операторите на преносни системи съобщават на ЕМОПС за газ цялата необходима информация, за да може ЕМОПС за газ да изпълни задълженията си по параграф 1.

Член 26

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 май 2016 г., без да се засягат разпоредбите на член 5.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 30 април 2015 година.

За Комисията
Председател
Jean-Claude JUNCKER

ПРИЛОЖЕНИЕ

Коефициенти на преобразуване между различни условия за сравняване

Стандартна температура в °C (изгаряне, обем)	25/20 до 25/0	25/20 до 15/15	25/20 до 0/0	25/0 до 15/15	25/0 до 0/0	15/15 до 0/0
Действителна горна топлина на изгаряне за единица обем	1,0738	1,0185	1,0766	0,9486	1,0026	1,0570
Действителна долна топлина на изгаряне за единица обем	1,0738	1,0176	1,0741	0,9477	1,0003	1,0555
Действително число на Вобе	1,0736	1,0185	1,0764	0,9487	1,0026	1,0569

Източник: EN ISO 13443 „Природен газ. Стандартни условия за сравняване“